

Delo z nadarjenimi učenci ob pomoči IKT

Biljana Jošovec

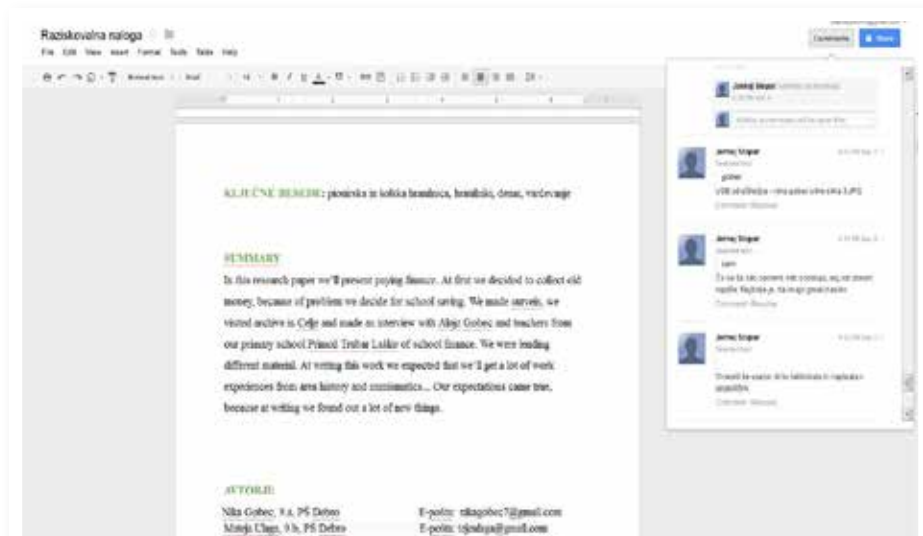
OŠ Primoža Trubarja Laško

Učence, ki so prepoznani kot nadarjeni, je potrebno motivirati za dodatno, ustvarjalno delo. Prav to že nekaj let počnem v projektnem delu, ko z učenci izdelujemo, ustvarjamo raziskovalne naloge. Uporaba sodobnih informacijskih tehnologij pri izdelavi raziskovalne naloge nam omogoča posodobitev dela in večjo organiziranost vseh akterjev.

Uvod

Sodobni čas zahteva od učiteljev, da preizkusimo in uporabimo nove trende v izobraževanju z drugačnim pristopom in novimi oblikami dela. Postavljeni smo pred dejstvo, da informatizacija posega v vsakodnevno življenje, prav tako pa tudi v vse pore vzgoje in izobraževanja. »Ne gre le za modno muho ali eno od šolskih reform v vprašljivo uspešnostjo. Evropska in tudi svetovna šolska praksa kaže, da ni poti nazaj. Družba, ki pri uvajanju novih tehnologij izobraževanja počiva, zaostane.« (Rebolj, 2008, str. 13).

Pri dodatnem pouku zgodovine z učenci že nekaj let izdelujem raziskovalne naloge na teme, ki jih razpišejo za mlade raziskovalce pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije (<http://www.zpms.si/programi/mladi-raziskovalci/>). Teme so različne: od prevoznih sredstev, telekomunikacij, igrač in vloge žensk v zgodovini do plačilnih sredstev. Dela se lotimo z raziskovalnimi metodami sistematično, od uvoda do zaključka naloge. Zadnja leta se poslužujemo sodobnih informacijskih tehnologij, ki nam delo olajšajo, naloga pa je tako kvalitetnejša in dostopna širšemu krogu

učencev. Delo poteka na dveh lokacijah, na matični šoli OŠ Primoža Trubarja Laško in Podružnični šoli Debro. Prav s pomočjo spletne učilnice in Googlovih dokumentov smo se lažje usklajevali in delo koordinirali.

Raziskovalna naloga od začetka do konca

V šolskem letu 2011/12 smo raziskovali plačilna sredstva skozi zgodovino. Na spletni strani OŠ Primoža Trubarja Laško se v zavijku e-učilnice nahaja spletna učilnica Zgodovina in v njej raziskovalna naloga na spletni povezavi <http://193.2.241.184/moodle/course/view.php?id=68>. Po registraciji in vpisu so se učenci najprej seznanili z metodami raziskovanja pri zgodovini (<http://www.zpms.si/programi/mladi-raziskovalci/>) in spoznali »zlata pravila« pri

raziskovalnih nalogah, ki jih je določila Komisija za delo zgodovinskih krožkov pri ZPMS. Nato smo pregledali nekaj starejših raziskovalnih nalog in se dogovorili, kaj in kako bomo raziskovali.

Spletna učilnica ima več poglavij. Učenci so se razdelili v več skupin. Prva skupina učencev je pregledala naloženo literaturo, naredila povzetke in jih oddala pod naslovom Oddaja povzetkov. Druga skupina učencev je pripravila ankete, intervjuje in nato vse gradivo naložila v spletno učilnico. Učenci so ankete razdelili, nato pa so jih statistično obdelali in grafično predstavili. Tako pri anketah kot pri intervjujih smo uporabili računalniško tehnologijo, ki so jo učenci v večini dobro obvladali. Tretja skupina učencev se je lotila slikovnega gradiva, ga evidentirala in ga prav tako naložila v spletno učilnico.

Vsi pa so sproti vpisovali vire in literaturo in vse skupaj oddajali v ta namen določeno poglavje.

Zbranega je bilo veliko, vse pa je bilo potrebno še urediti in spraviti v določeno obliko. Morali smo izbrati še naslov. Predlogov je bilo več, odločili smo se za naslov Kdor špara, prišpara – z malo ironije na trenutni čas gospodarske krize. Tema je bila široka, zato smo se osredotočili na šolsko varčevanje, še posebej na varčevanje v šolski hranilnici na OŠ Primoža Trubarja Laško. S pomočjo literature smo spoznali zgodovinski razvoj šolskih hranilnic na Slovenskem, naredili smo intervju z enim izmed začetnikov šolskega hranilništva, g. Alojzom Gobcem, iskali smo podatke v arhivu naše šole (tu smo iskali podatke predvsem v šolski kroniki), naredili smo tudi intervjuje z mentoricami šolske hranilnice na OŠ Primoža Trubarja Laško, v mesecu februarju pa smo se odpravili v Zgodovinski arhiv Celje, kjer smo iskali podatke v kronikah od leta 1956 dalje. Zanimalo nas je tudi, ali otroci danes varčujejo (kje, kako, zakaj) in koliko jim denar pomeni. Želeli smo narediti tudi primerjavo z odraslimi, zato smo izvedli dve vrsti anket: z odraslimi in osnovnošolci. Ankettirance smo vprašali, ali denar shranjujejo doma, v banki ali v šolski hranilnici. Iz odgovorov je bilo razvidno, da mladi danes večinoma shranjujejo denar

doma, nekaj pa tudi na banki. Nihče pa se ne poslužuje možnosti, da bi varčeval v šolski hranilnici.

Nalogo smo začeli sestavljati v mesecu februarju. Prek Googlovih dokumentov (skupna raba) so učenci, ki so bili vpisani v spletno učilnico, dobili možnost, da se družijo drug z drugim. Delali smo vsi hkrati, dopisovali, vrisovali, dodajali slike, grafe. Dodatno delo z učenci pri nastajanju raziskovalne naloge je tako postajalo primer brezmejnega ustvarjalnosti, ki omogoča novo dimenzijo učenja in poučevanja prav ob podpori sodobnih tehnologij.

Besedilni dokumenti v oblaku so nam pomenili velik izziv, spoznali pa smo, da je taka oblika pomenila za vse novo izkušnjo in poenostavitev dela. Googlovi dokumenti dajejo možnost vpisovanja komentarjev, kar smo tudi udeležili. Eden izmed učencev je nalogo sproti pregledoval in te pripombe vpisoval. Tako je bila naloga skoraj končana, do konca jo je bilo potrebno še lektorirati, napisati zahvalo, povzetek, zaključek, jo zvezati in poslati. Povzetek je bilo potrebno prevesti še v angleščino. V tej fazi je bilo delo mentorja ključnega pomena.

Nalogo smo poslali v pregled in ocenitev, vendar se delo še ni končalo, potrebno je bilo pripraviti še predstavitev naloge. Učenci so ob pomoči raziskovalne naloge,

ki je objavljena v spletni učilnici, pripravili PowerPoint predstavitev, za nameček pa posneli še dva filma, ki smo ju vstavili v našo predstavitev. S tem gradivom smo se predstavili 1. 6. 2012 v Braslovčah na 43. državnem tekmovanju mladih zgodovinarjev. Rezultat je bil srebrno priznanje, trud in delo vseh sta bila poplačana.

Zaključek

Eksplodizacija različnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij je povzročila, da se informacije širijo z bliskovito hitrostjo, kar velja tudi za področje projektnega dela z učenci. Delamo z e-generacijo, zato so pogosto prav oni naši mentorji, potrebno pa je, da dober mentor zna partnerski odnos, ki se kot nova dimenzija učenja in poučevanja pojavlja med učenci in učiteljem, tudi izkoristiti.

Partnerski odnos je temelj dobrega sodelovanja, pisanje raziskovalne naloge pa je oblika dela izven rednega pouka in zahteva od vseh udeležencev veliko dodatnega dela. A prav s sodelovanjem učencev in mentorjev dosežemo zmogovito kombinacijo znanja, razumevanja, pomnjenja in zabave.

Literatura

- Spletna učilnica Zgodovina — raziskovalna naloga OŠ Primoža Trubarja, dosegljiva na <http://193.2.241.184/moodle/course/view.php?id=68> (15. 10. 2012)
- Rebolj, V., E-izobraževanje skozi očala pedagogike in didaktike, Radovljica, Didakta, 2008.
- Kdo špara, prišpara, Raziskovalna naloga OŠ Primoža Trubarja Laško, Laško 2012.
- Zveza prijateljev mladine Slovenije, Mladi raziskovalci zgodovine, dosegljiva na <http://www.zpms.si/programi/mladi-raziskovalci/> (9. 10. 2012)
-

